

Ver van huis en toch thuis!

Indrukken van de pastorale reis naar Indonesië

Paul Tjon Kiem Sang

Na een lange reis van meer dan twee dagen, arriveerden de bisschop en gezelschap op 24 augustus in Bali. Het was goed om na zoveel uren in het vliegtuig weer gewoon de buitenlucht in te ademen, deze keer de Indonesische buitenlucht. De gids stond al te wachten om de groep naar het hotel in Legijan te vervoeren. Daar aangekomen ging iedereen na het inchecken meteen naar bed, want de toer zou reeds de volgende ochtend vroeg van start gaan. En inderdaad: de volgende ochtend was de gids al heel vroeg bij het hotel om de groep op te halen voor de eerste bezienswaardigheid. En dit zou zich de rest van de dagen in Indonesië steeds herhalen, tot aan Palembang, waar wij aan de zorg van de aartsbisschop, mgr Sudarso, en de zusters Fransiskus Charitas waren toevertrouwd.

De reis door Indonesië bracht ons van Denpasar in Bali naar Surabaya en Yogyakarta in Java, en daarna naar Medan en Palembang in Sumatra. Er is heel veel gezien en beleefd, maar op z'n geheel genomen kan gesteld worden dat maar 10% van heel Indonesië bezocht is. De uitgestrektheid van deze eilandengroep, dat door het Westen tot Indonesië is benoemd, is onvoorstelbaar. Nog indrukwekkender is de grootsheid van de verschillende steden. Paramaribo valt letterlijk en figuurlijk helemaal in het niet in vergelijking met bijv. Surabaya en Palembang, die zeker tientallen keren zo groot zijn als onze hoofdstad. Het meest indrukwekkende is toch het volk zelf, dat door buitenstaanders beschouwd wordt als één Indonesisch volk, maar bij nader inzien toch uit verschillende culturele tradities en talen bestaat. Een eerste grote verschil is tussen het eiland Bali en de rest: de sterke aanwezigheid van het hindoeïsme in Bali valt meteen op. In elke straat zijn er tientallen 'huistempels' en bij vrijwel iedere ingang van kantoren en winkels ligt er een kartonnen offerschaaltje op de stoep met bloemen, en soms ook snoep.

In de rest van Indonesië overheerst de Islam: in dit land bevindt zich de grootste moslimpopulatie ter wereld. Dat merk je ook meteen in bepaalde gebieden. De 'adhan' (oproep tot gebed door de muezzin) hoor je bijna overal schallen door luidsprekers die in de minaretten van de mosjids zijn geplaatst. Daarnaast is, behalve de vrouwen met hijab, de overheersing van de Islam ook merkbaar in de afwezigheid van alcohol en varkensvlees in de restaurants. Voor liefhebbers daarvan is het dus wel even aanpassen. Heel duidelijk zichtbaar zijn natuurlijk de mosjids, waarvan er enkele hele grote en prachtig gedecoreerde tussen zijn. Even indrukwekkend als de grote, in barokstijl versierde katholieke kerken in Europa.

Tussen al die hindoes in Bali en moslims in de rest van de eilanden, bewegen zich de katholieken, die hoewel zij een kleine minderheid vormen, een heel devote en dynamische geloofsgemeenschap zijn. Of misschien komt het juist door de minderheidspositie dat de kerk daar zo bloeit. Hoe kleiner je bent, hoe sterker de drang om 'groot' te worden. Kerken die bij elke dienst vol zijn, al zijn er soms vier tot zes eucharistievieringen per dag! Jongeren, die helemaal uit eigen beweging, na de viering gaan neerknielen bij het Maria-altaar en heel intens bidden! Volle seminaries en kloosters, bisschoppen die voor elke taak of commissie een priester kunnen benoemen omdat die zo talrijk zijn. De katholieke kerk in Indonesië is om jaloers op te worden.

Die intiële jaloezie die opkwam werd al heel snel omgesmeed tot dankbaarheid door de enorme hartelijkheid en gastvrijheid die werd getoond aan een groepje volstrekt onbekende bezoekers uit Suriname. Al bij de eerste kennismaking in de kathedraal van Denpasar: het zal niet vreemd zijn als er onder de gelovigen, die op die avond bij de dienst waren, niemand was die ooit van Suriname had gehoord of zelfs een Surinamer had ontmoet. En dan nog erbij dat er op een blauwe zondagavond in augustus plotseling een hele groep uit Suriname, vergezeld van een bisschop, de dienst komt bijwonen. Natuurlijk moest de bisschop concelebreren en werd aan het eind van de dienst even gemeld wie hij was, etc. Maar na de dienst was het zo'n toeloop naar de bisschop en zijn gezelschap, dat het even leek alsof het ging om een groep mensen wiens komst reeds lang van tevoren was aangekondigd en waarnaar men met veel verlangen op heeft zitten wachten. Het was een verrassende, maar vooral hartverwarmende ontvangst door de gelovigen. En dit was echt niet

de eerste en de laatste keer: overal waar de groep op bezoek kwam werd ze met veel uitbundigheid ontvangen, alsof het vrienden waren die na lange tijd weer terug waren gekeerd.

Hoewel wij bijna 20,000 km van huis waren, in een land waar de meesten van de groep nog nooit waren geweest, kregen wij door de hartelijke ontvangst door de Indonesiërs al heel gauw het gevoel gewoon thuis te zijn. Een indruk van de mensen kan met drie woorden beschreven worden: gastvrij, hartelijk en nederig. Wij werden ontvangen als hooggeëerde vrienden en kregen van alles en nog wat aan eten en kadootjes aangereikt. Soms tot verlegenheid van de groep zelf! Elke ontmoeting werd door de Indonesiërs met een oprechte, niet-geveinsde smile verricht: echt blij dat we er waren en hen waren komen opzoeken. En dan de nederigheid, wat we in Suriname verkeerd zouden interpreteren als gediensstigheid. Koffers werden voor ons gedragen, stoelen voor ons aangeschoven, deuren voor ons open gedaan: kortom, ongevraagd werden wij op al onze wenken bediend.

Het is deze, diepverankerde drang om dienstbaar te zijn aan de ander, die gemaakt heeft dat de katholieke gemeenschap in Indonesië zich zo bereidwillig opstelt tegenover ons verzoek om hulp: priesters en religieuzen die in ons land willen komen werken. Ons verzoek is met enthousiasme ontvangen en het feit dat de bisschop hiervoor een reis naar hen toe heeft ondernomen, heeft deze bereidwilligheid nog meer versterkt. Wij mogen voor het volgend jaar minstens vier priesters verwachten: twee van dezelfde congregatie van pater Fransiskus en twee diocesane priesters van twee verschillende bisdommen. En deze zijn maar het begin!

wordt vervolgd op pagina A2

Sociale mediacampagne - Wat is jouw missie?

Melvin Mackintosh -

Missiemaand

De bijzondere missiemaand is een speciale tijd waarin wij geroepen worden om onze betrokkenheid in de missie van de Kerk te vernieuwen en de blijde boodschap van Jezus Christus te verkondigen aan alle mensen. Het is een speciale tijd voor gebed en actie. Paus Franciscus heeft iedereen - individuen, scholen, organisaties, bisdommen, parochies, gemeenschappen en congregaties - gevraagd om na te denken over missie, en uitgenodigd om te staan achter wereldwijde initiatieven van de Kerk, die gericht zijn op het bundelen van de kracht van de katholieke kerkgemeenschap en het belichten van het geroepen-zijn om Gods liefde te delen.

#MyMission

Een zo'n initiatief is een wereldwijde sociale mediacampagne die gehouden wordt van augustus t/m oktober 2019. Het concept is simpel. Vanaf augustus en gedurende de hele maand september worden personen gevraagd om op hun Facebook-, Twitter- en Instagram-profielen hun persoonlijke missie te delen en daarbij de hashtags #MyMission

en #EMM2019 te gebruiken. #MyMission vraagt jou om trots naar voren te komen en de wereld te laten weten hoe jij, net als de missionarissen overal in de wereld, de hand uitsteekt en Gods liefde deelt. #MyMission kan een simpele actie van vriendelijkheid zijn zoals het bezoeken van een seniorenburger in de buurt of iets groters zoals het geven van een donatie aan de kerk of vrijwilligerswerk doen in een sociale instelling.

#OurMission

Begin oktober verschuift de campagne van personen naar groepen, waarbij aan groepen

wordt gevraagd om hun missie te delen op sociale media met de hashtags #OurMission en #EMM2019. #OurMission nodigt scholen, organisaties, congregaties, bisdommen, parochies en gemeenschappen uit om de wereld te laten weten wat de gezamenlijke missie is. Het kan simpel zijn zoals het gezamenlijk bidden voor de behoeftigen in de parochie of als school ervoor zorgen dat iedereen zich welkom voelt en ondersteund wordt en niet uitgesloten wordt. Maar het kan ook iets meer zijn, bijvoorbeeld als liturgiegroep een dagje gaan vieren met de bewoners van een bejaardentehuis of als jongerenkoor een uurtje zingen voor de kinderen van sociale instellingen.

Suriname

In de katholieke kerk van Scotland, ondersteund door Missio Scotland, loopt deze sociale mediacampagne al vanaf augustus. Hier in Suriname kunnen wij er toch ook wat mee, al is de missiemaand al begonnen. Hoe doe je dat? Er zijn twee sjablonen, een voor #MyMission en een voor #OurMission, die uitgeprint kunnen worden op een A3 of een A4. Op het papier schrijf je jouw missie. Houd het papier met daarop jouw missie omhoog of voor je, maak een foto of video en deel die op jouw Facebook-, Twitter- of Instagram-profiel. Vergeet niet daarbij te zetten de hashtags #MyMission, #EMM2019, #BisdomParamaribo en #Suriname. Daarmee bereik je een groter publiek. Doe dat tussen nu en missiezondag, 20 oktober aanstaande.

wordt vervolgd op pagina A3

Ver van huis en toch thuis!

vervolg van pagina A1

Indrukken van de pastorale reis naar Indonesië

Een bezoek aan de zustercongregatie Fransiskus Charitas, waarvan wij al drie leden in ons midden hebben, heeft de band met die zusters alleen maar versterkt en hun missie naar Suriname bestendigd. Daarnaast werd ook een andere congregatie bezocht: de Dochters van het Heilig Hart van Jezus en Maria, afgekort FCJM. Ook van hen mogen wij volgend jaar drie zusters verwachten die een eerste gemeenschap in ons bisdom zullen vestigen. Het doet enorm goed om deze toezeggingen te krijgen, maar wat vooral hartverwarmend en hoopgevend is, is hun geloof in de missie naar ons land dat zij met veel liefde op zich willen nemen. In Indonesië verkeert de kerk in de gelukkige omstandigheid dat er heel veel roepingen zijn voor het priesterschap en religieus leven. Tijdens het bezoek daar konden wij op de valreep een viering bijwonen, waar er maar liefst 9 nieuwe zusters hun eerste professie deden. Het mooie hierbij is dat zij diep beseffen dat zij deze rijkdom niet voor zichzelf alleen mogen houden, maar vooral delen

met anderen! Dat willen zij nu waarmaken met de zending van priesters en zusters naar ons land.

Als bisdom, als rk-geloofsgemeenschap hebben wij nu de taak om deze missionarissen met dezelfde hartelijkheid en gastvrijheid te ontvangen. Immers: zij komen niet op een pastoraal bezoek of vakantie naar ons land – zoals de bisschop en delegatie – maar zij komen om hier te werken, om de kerk in ons land te helpen opbouwen. Dat gaan zij nooit afgezonderd en in hun eentje kunnen doen. De morele en materiële steun van alle gelovigen is daarbij ernstig nodig. Wij kunnen niet blijven roepen om meer priesters en religieuzen, als wij niet bereid zijn om deze mensen dan ook zo goed mogelijk te ondersteunen. De komst en eerste opvang van deze priesters en religieuzen brengt een financiële zorg met zich mee, die wij met z'n allen best kunnen en moeten dragen en niet enkel aan de bisschop of buitenlandse donoren hoeven over te laten. Het mag nooit aan de financiën liggen dat wij geen priesters of religieuzen kunnen accommoderen. Bovendien: het is veel makkelijker om aan financiën te komen, dan een meer priesters en religieuzen!

De uiteindelijke hoop is dat deze nieuwe priesters en religieuzen niet alleen met hun arbeid bijdragen aan het werk in ons bisdom en de evangelisatie in ons land, maar bovenal met hun toewijding en spiritualiteit een inspiratie mogen zijn voor onze jonge mannen en vrouwen om in hun voetsporen te treden. Laat ons deze missionarissen met open armen en harten verwelkomen, zodat zij zich, hoewel ver van huis, toch thuis voelen in ons geliefd land.

Auto Airco Bedrijf R.G. Oldenstam

Het beste adres voor al uw auto airco onderdelen, auto airco reparaties en installatie van complete units. Langer dan 25 jaar een begrip in onze samenleving

Robert G. Oldenstam

Adres : Ramalaan #5
P.O.Box: 2197
Tel : (597)491026
Cell : (597)8614222
Fax : (597)432845
E-mail : autoair@sr.net

OMHOOG

Opgericht 01 januari 1956

Uitgever: RK Bisdom Paramaribo
Dienst Media & Communicatie

Redactie: Melvin Mackintosh
Secretariaat/Advertenties: Pastoraal Centrum
Prinsessestraat 46; tel.: 476888; 424245fax: 425368;
Mobiel/whatsapp: 8811492
E-mail: omhoog@bisdomparamaribo.org /
pastoraalcentrum@bisdomparamaribo.org

Giro: 10.35.169 - De Surinaamse Bank NV
Jaarabonnement Suriname: SRD 100.00
Jaarabonnement Nederland: EUR100
over te maken storten op NL35FVLB0637318390
t.n.v. 'Kerk. Inst. Redemptoristen' o.v.v. "Abonnement OMHOOG"
Druk: Drukkerij H. van den Boomen

geloof & leven

Jeugdkamp 2019 Parochie Noord in teken van gedoopt en gezonden

Wielfred Tjin A Tam -

In het laatste weekend – 27/28 september – van de schoolvakantie, tevens de vooravond van het begin van het nieuwe schooljaar, hield de parochie Paramaribo-Noord haar jeugdkamp 2019 op het parochieterrein voor de misdienaars van de H. Driekoningenkerk, de Sint-Augustinuskerk en van de Sint-Jozefkerk (Geyersvliet). De organisatie lag bij de leiding van de misdienaars met ondersteuning van de overige werkgroepen van de parochie.

Eucharistie voor en door de jongeren

Met de eucharistieviering in de Driekoningenkerk (Verlengde Mahonielaan) op vrijdag 27 september om 18.00 uur is het Jeugdkamp 2019 gestart met ruim 50 jongeren. Het is niet alleen een mooie dienst geworden voor de jongeren, maar ook door de jongeren. Nadirah, Dascha en Vianey, die de leiding van de misdienaars hebben, hadden de liederen, de lezingen en de voorbeden uitgekozen. Een kwartier vóór aanvang van de dienst hebben Robinho en Gaylon het rozenkransgebed van de Goddelijke Barmhartigheid gebeden. Cinta deed de eerste lezing uit Filippenzen 4, 4-7: 'Jullie moeten blij zijn, omdat jullie bij de Heer horen...'. Antifoon en psalm 40: 'Ja, ik kom; uw wil te doen,

vervolg van pagina A2

Sociale mediacampagne Wat is jouw missie?

#OurMission is...

En van missiezondag tot aan eind oktober maak je een groepsfoto of -video met jullie gezamenlijke missie en zet die op sociale media. Vergeet niet de hashtags #MyMission, #EMM2019, #BisdomParamaribo en #Suriname erbij te doen.

De sjablonen kunnen op de website van omhoog.org gedownload worden of via e-mail verkregen worden. Stuur daarvoor een e-mail naar omhoog@gmail.com.

mijn God, dat is mijn vreugde', werden gezongen door Danja en Talia. Toepasselijke voorbeden werden voorgelezen door Rumeysa, Tarika, Ferrely en Sjovan. Pater Jan Verboogen las het evangelie: Johannes 17, 1 – 5. 'Dit is het eeuwige leven'. Onder begeleiding van zuster Christine FCH (orgel/keyboard) en Enverny (conga's) zongen de aanwezigen het openingslied: 'Kom, ga met mij mee, naar mijn Vaders huis', 'Vreugde, vreugde, louter vreugde' (offerande), Onze Vader (Maak alles nieuw), communielied: 'Ja, als de Heer voor altijd komt', en als slotlied: 'Aandacht voor de ander en voor ieder die nu leeft'. Een twaalfstal misdienaars hebben pater Jan en pater Kumar die avond bijgestaan.

Dank voor bijdrage

In zijn preek belichtte pater Jan de eerste regels van het misdienaarsgebed, dat vóór elke viering wordt gebeden door de misdienaars en de paters: 'Heer wij zijn hier om U te dienen. Wij mogen dicht bij uw altaar staan'. Pater Jan is blij met de aanwezigheid van deze jonge misdienaars bij elke viering, hetzij bij een eucharistie – of bij een woord – en communieviering in onze kerken op Noord. Hij dankt hen dan ook voor hun bijdrage. Een andere persoon dicht bij het altaar, is de Zalige Petrus Donders, van wie er een foto hangt voor in de kerk naast de doopvont. Er is nog een persoon die ook dicht bij ons is: pater Frans Jordan, de Stichter van de Salvatoriaanse Familie. Zijn portret hangt aan de zijmuur van de kerk. Op dit moment loopt het proces voor zijn zaligverklaring (in Rome) en wij bidden dat hij in de komende jaren ook zalig wordt verklaard door de paus, zei pater Jan. Na de dienst begaven de jongeren zich naar de binnenplaats, waar het avondeten werd geserveerd, een saotsoep vooraf en daarna bbq met kippenbout/kippencarbonade, patates frites en drinken. De avond wordt verder gevuld met zang, korte overdenkingen over het thema 'Gedoopt en gezonden', door verhalen over Bijbelse figuren, storytelling en voordrachten. Hierna was het overnachten tussen 01.00 en 05.00 uur.

Nabijheid van de Heer

Zaterdagmorgen, 28 september om 5 uur werd een ieder gewekt door de muziek, hierna was het gymmen op het kerkterrein, gevolgd door een frisse douche. Leden van de parochieraad en de salvatoriaanse leken (SLS) hebben gezorgd voor het lekker, uitgebreid en gezond ontbijt, waarna de voorbereidingen werden getroffen voor de sloteucharistieviering voor en door de jongeren om 08.45 uur. Het rozenkransgebed voor de Goddelijke Barmhartigheid (vóór aanvang van de dienst) werd gebeden door Sjovan en Tarika. Sjovan nam ook de eerste lezing voor zijn rekening,

uit Zacharia 2, 5-9a. 14-15a: 'Ik kom en zal bij u wonen'. De antifoon en psalm 40: 'Ja, ik kom; uw wil te doen, mijn God, dat is mijn vreugde' werden gedaan door Danja en Talia. Pater Kumar las het evangelie, Lucas 9, 43b – 45. In zijn preek vertelde pater Kumar over de nabijheid van de Heer in de eucharistievieringen: Hij is altijd aanwezig in brood en wijn. Pater Kumar refereerde ook naar de eerste regels van het gebed voor misdienaars, dat vóór elke dienst wordt gebeden en waar pater Jan de avond ervoor ook over heeft gesproken: 'Heer, wij zijn hier om U te dienen. Wij mogen dicht bij uw altaar staan'. Pater Kumar: 'Heel gezegend zijn wij om bij de Heer te zijn en wij worden telkens weer nieuwe mensen. Onze blijdschap moeten wij ook laten zien in ons dagelijks leven. Laten wij ook heel dankbaar zijn voor deze mooie dagen en voor dit mooie kamp. En laten wij ook de velen danken die hebben geholpen om dit kamp tot een groot succes te maken. Op deze mooie zaterdagmorgen brengen wij ook hulde aan onze Moeder Maria. Ik heb daarom ook een wit kazuifel aangetrokken met de mooie beeltenis van Moeder Maria. Laten we ook een Wees Gegroet aan haar wijden'. De voorbeden werden gebeden door Sherryl, Italo, Imrel, Shiloh en Doron. Tijdens de viering werd gezongen 'Dit is de dag', 'Here I am Lord', 'Handen heb je om te geven', 'Wi bun Tata', 'Hier sta ik Heer', begeleid door zuster Christine FCH en Enverny. Aan het eind van deze viering werd het Allerheiligste uitgesteld op het altaar, het Tantum Ergo werd vervolgens gezongen en daarna was er een processie door de kerk met het Allerheiligste, gevolgd door de slotzegen.

Einde kamp

De afsluiting van deze mooie dienst vond plaats bij de prachtige Mariagrot op het kerkplein met de zegening met wijwater door pater Kumar. De laatste kampactiviteit was de grabbelton in de grote parochiezaal. De kleinen mochten op een stoel in de ton graaien voor een cadeau. Hierna ontving elke deelnemer een passend certificaat van deelname aan dit kamp 2019. Aan allen onze hartelijke dank voor hun bijdrage - op welke wijze en in welke vorm dan ook gegeven - voor het welslagen van het Misdienaarskamp 2019 van parochie Noord. Ook dank aan de deelnemende jongeren.

Notre Dame de Pontmain

Martien Noordermeer OMI –

Oblaten

Heel vroeger, in mijn studietijd, heb ik de naam Pontmain vaak gehoord. Dat is een plaats in Frankrijk en daar woonden veel Oblaten. Ik hoorde dat daar Oblaten zijn overleden. De naam intrigeerde mij zo, dat ik eens ben gaan “Googlen” en ontdekte dat daar Maria is verschenen en dat één van de 4 zieners een jongetje was van 10 jaar die later Oblaat is geworden: Joseph Barbedette. Daar wilde ik graag het mijne van weten en zo gingen wij, Cor, Nel en ik dus vanuit Bayeux naar Pontmain. Bayeux is een plaats in Normandië en speelde een belangrijke rol op die 6e juni 1944, in de geschiedenis beter bekend als “D-Day”. Pontmain ligt op een afstand van 300 km van Bayeux en we kwamen aan in een rustig, landelijk dorpje met voor het dorp een geweldige kerk, een basiliek, op 150 meter afstand van de parochiekerk. Op dit moment heeft het dorpje slechts 885 inwoners. In Pontmain wonen er nog enige Oblaten en ze hebben de verantwoordelijkheid over de parochiekerk als ook over de basiliek “Notre Dame de l’Espérance”. Maar de meesten zijn bejaard en niet meer actief in het apostolaat. Ik begreep dat er ongeveer 16 oblaten daar wonen als een soort bejaardentehuis voor hulpbehoevende Oblaten. Het huis is er nog steeds.

Biddende parochiegemeenschap

We plaatsten ons in gedachten terug naar het jaar 1871: Frankrijk is in oorlog met Duitsland. Het dorp is betrokken bij de oorlog omdat vele jongeren opgeroepen waren om te strijden. De parochiegemeenschap van Pontmain bidt vurig dat er een einde mag komen aan de verschrikkelijke situatie en dat hun kinderen, familieleden, vrienden, kennissen gezond en wel mogen terug keren uit de oorlog. De kracht van het verhaal ligt in het feit dat een gemeenschap bidt en vraagt aan Maria om een oplossing in deze verschrikkelijke oorlog. En die oplossing komt! Het is als een beloning voor de biddende gemeenschap: als men samen bidt zullen uw gebeden verhoord worden. Het is een merkwaardig verhaal, het verhaal over Pontmain. Zonder dat er wonderen gebeuren, zonder iets heel bijzonders, alleen een biddende parochiegemeenschap van mensen die samen bidt voor een goede afloop van de oorlog. Dat is alles! Het is opvallend dat zowel in de Eerste Wereld Oorlog (1914-1918) als in de Tweede Wereld Oorlog (1940-1945) Pontmain niet heeft geleden onder de aanvallen of bombardementen van de Duitsers! Andere dorpjes en plaatsjes in de omgeving wel! Misschien is er ook een parallel te trekken met Fatima, waar Maria de drie kinderen, Lucia, Francesco en Yacintha en de mensen aanspoort te bidden: dan zal er een einde komen aan de oorlog. 13 Oktober 1917, na het grote “Zonne-Wonder” zijn de mensen gaan bidden en in februari 1918, werd de vrede getekend.

Une grande belle dame

Onderstaand verhaal over het verloop van de verschijning in Pontmain heb ik uit het Frans vertaald uit het tijdschrift “Pole et Tropiques” waarin een ooggetuigenverslag gegeven wordt door Joseph Barbedette die tijdens de verschijning 10 jaar oud was. Later is hij ingetreden in de congregatie van de paters Oblaten van Maria. Zijn superieuren vroegen hem om een verslag neer te schrijven over wat er die avond allemaal is gebeurd. Het is avond van de 17e januari 1871 en het is al donker als vader, Eugène, 12 jaar oud en Jozef, 10 jaar oud aan het werk zijn in de stal om de dieren te voeren. Eugène gaat eventjes naar

buiten, om te zien hoe laat het is op de kerkklok. Het schijnt halfzes te zijn. Hij kijkt ook even naar de sterrenhemel en bemerkt dat een heel stuk vrij is van sterren. Plots ziet hij boven het dak van het huis van Guidecoq, de overbuurman, een verschijning van een prachtige vrouw oftewel 'une grande belle dame' die teder naar hem glimlacht. Ze is omringd door een drietal sterren. Hij roept z'n broer Jozef en zijn vader die onmiddellijk naar buiten komen. Vader ziet echter niets behalve de drie sterren, maar Joseph ziet meteen wat Eugène bedoelt. De buurman komt ook kijken maar ziet niets. De Dame is gekleed in een lang blauw gewaad dat bezaaid is met sterren, ze draagt ook een zwarte sluier en daarop een kroon van goud met rode bies. Ook draagt ze blauw schoeisel en heeft ze de handen iets zijwaarts gespreid, zoals op de wonderdadige medaille.

‘Bidt toch, Mijn kinderen’

Victoire, de moeder van de twee jongens komt naar buiten maar ziet ook niets. Ze gelooft haar kinderen echter en denkt dat het de Heilige Maagd is. Ze knielen allen op de grond en bidden vijf Onze Vaders en vijf Weesgegroeten. De verschijning blijft tot negen uur stilzwijgend naar de jongens glimlachen, op dat moment zijn ook andere dorpelingen waaronder pastoor Michel Guérin op de verschijningsplaats aangekomen. De negenjarige Jeanne-Marie Lebosse en haar elf jaar oude nichtje Françoise Richer zien de verschijning ook maar de andere volwassen parochianen kunnen niets ontwaren. Op het moment dat de pastoor arriveert verschijnt er een rood kruisje links boven op de jurk ter hoogte van haar hart en er werd een mandala, een ovale krans, om de Vrouwe heen zichtbaar. Er zijn vier kaarsjes aan de binnenzijde bevestigd. Pastoor Guérin begint met de parochianen de Rozenkrans te bidden. Men kon aan het gezicht van de Vrouwe zien hoeveel ze dat waardeerde. Onder Haar voeten ontrolt zich een verlichte banderol. Op dat ogenblik wordt de verschijning groter en het aantal sterren lijkt toe te nemen. Bij het zingen van het Magnificat, verschijnen er letters op de banderol en roepen de kinderen de woorden letter-voor-letter die worden gevormd in de lucht: ‘Mais priez, mes enfants’ (‘Bidt toch, mijn kinderen’). Daarop vraagt de pastoor de aanwezigen om de litanie van de Heilige Maagd te bidden en te vragen om haar wil bekend te maken. Nu verschijnen op dezelfde wijze de letters met de woorden: ‘God zal u spoedig verhoren.’ De aanwezigen blijven

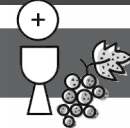
bidden en zingen, waaronder het 'Inviolata' en daarna het 'Salve Regina'. De kinderen ontwaren de tekst ‘Mon fils se laisse toucher’ hoog in de lucht oftewel: ‘Mijn Zoon laat zich door jullie aanraken’. Men bidt nog een zesde gebed ‘Moeder van de Hoop’ een plaatselijk gebed dat gezongen wordt met overtuiging: ‘Moeder van Hoop, deze naam zo liefelijk, bescherm ons Frankrijk. Bidt, bidt voor ons’. Hierop wordt de glimlach van de Heilige Maagd nog stralender. Ze heft haar armen op en wijst even op het kleine rode kruisje, dat ze op haar hart draagt.

Jaarlijks 200.000 pelgrims

Men bidt het zevende gebed ‘Mijn zoete Jezus’ en op dat moment als men met het ‘Parce Domine’ begint waarop aan de berouwvolle harten vergiffenis wordt geschonken, komt er een intens droeve uitdrukking op het gelaat van Maria. De 4 kinderen zien een groot rood kruis en Jezus, naast de Maagd. Ze zien Onze Lieve Vrouw het crucifix in haar hand nemen en het aanbieden aan hen. Boven op het kruisbeeld is een kleine witte balk, waarop met letters van bloed: ‘Jezus Christus’ staat geschreven. De droefheid strekt zich ook uit over de aanwezigen, een ster schijnt zich los te maken van het firmament en begint de vier kaarsjes aan te steken, die zich rondom de Heilige Maagd bevinden. Ze kijkt naar het Kruisbeeld en de pastoor zet het ‘Avé Maris Stella’ (‘Wees gegroet, Sterre der zee’) in met de menigte, daarop verdwijnt het bloedige kruisbeeld en neemt Maria weer de houding aan zoals in het begin. De Vrouwe spreidt haar armen en de glimlach kwam terug. Op hetzelfde moment zag je twee kleine, witte kruisjes ontstaan op haar schouders. De pastoor nodigt de mensen uit om het avondgebed te bidden. Langzaam trekt een witte sluier op en verdwijnt ook de verschijning van de Heilige Maagd. Zo heeft één van de zieners, Jozef Barbedette de gebeurtenissen op die 17e januari omschreven, op verzoek van zijn superieuren toen hij was ingetreden in de congregatie van de Paters Oblaten van Maria. Dit is het ooggetuigenverslag van Jozef Barbedette letterlijk vertaald uit het Frans. Het is merkwaardig dat er nooit wonderen zijn gebeurd, althans voor zover ik kon nagaan of erover heb horen spreken, maar dat Pontmain toch een bijzondere bedevaart plaats is geworden. Elk jaar komen er 200.000 pelgrims naar Pontmain om er te bidden voor de vrede in de wereld waarin wij leven.

liturgie & leven

Schriftlezingen

Zeven en twintigste zondag door het jaar C

Eerste lezing: Habakuk 1,2-3; 2, 2-4

Hoe lang moet ik nog roepen, Heer, terwijl Gij maar niet luistert? Hoe lang moet ik de hemel nog geweld aandoen, terwijl Gij maar geen uitkomst brengt? Waarom laat Gij mij onrecht lijden en ziet Gij die ellende maar aan? Waarom moet ik leven te midden van geweld en verdrukking en waarom rijst er twist en moet men lijden onder tweedracht? De Heer gaf mij antwoord: 'Schrijf het visioen op, zet het duidelijk op schrift, zodat men het vlot kan lezen. Want dit visioen, -al wacht het de vastgestelde tijd nog af,- hunkert niettemin naar zijn vervulling: het vertelt geen leugen. Al blijft het ook uit, geef het wachten niet op, want komen doet het beslist en het komt niet te laat. Bezwijken zal hij die in zijn hart niet deugt; de rechtvaardige echter blijft leven door zijn trouw'.

Antwoordpsalm: Pslam 95, 1-2.6-7.8-9

Tweede lezing II Timoteüs: 1, 6-8.13-14

Dierbare, vergeet niet het vuur aan te wakkeren van Gods genade die in u is door de oplegging van mijn handen. Want God heeft ons niet een geest geschonken van vreesachtigheid maar een geest van kracht, liefde en bezonnenheid. Schaam u dus niet van onze Heer te getuigen. Schaam u evenmin voor mij, zijn gevangene. Draag uw deel in het lijden voor het evangelie. Neem als richtsnoer de gezonde beginselen die gij uit mijn mond hebt vernomen en houd ze vast in het geloof en de liefde van Christus Jezus. Bewaar de u toevetrouwde schat met de hulp van de heilige Geest die in ons woont.

Evangelielezing: Lucas 17, 5-10

In die tijd zeiden de apostelen tot de Heer: 'Geef

ons meer geloof'. De Heer antwoordde: 'Als ge een geloof hadt als een mosterdzaadje, zoudt ge tot die moerbeiboom zeggen: Maak uw wortels los uit de grond en plant u in de zee, en hij zou u gehoorzamen. Wie van u zal tot de knecht die hij in dienst heeft als ploeger of veehoeder bij diens thuiskomst van het land zeggen: Kom meteen aan tafel en tast toe?

Zal hij niet eerder zeggen: Maak mijn maaltijd klaar; omgord je en bedien mij terwijl ik eet en drink; daarna kun je zelf eten en drinken? Moet hij die knecht soms dankbaar zijn omdat hij heeft uitgevoerd wat hem is opgedragen? Zo is het ook met u: wanneer ge alles hebt gedaan wat u opgedragen werd, zegt dan: Wij zijn maar gewone knechten; wij hebben alleen maar onze plicht gedaan'.

Gedachten bij de schriftlezingen

'Geef ons meer geloof' – zo luidt de vraag van de leerlingen aan Jezus in de evangelietekst, en de combinatie met de profetenlezing uit Habakuk suggereert dat dit het thema van de zondag wordt, want deze lezing eindigt met de zin: 'De rechtvaardige zal leven door zijn trouw' (Nieuwe Bijbelvertaling) of 'De rechtvaardige blijft leven door zijn geloof' (Willibrordbijbel). Deze zin wordt in het Nieuwe Testament maar liefst driemaal letterlijk aangehaald, telkens als bewijsplaats voor het belang van geloof: door Paulus in Romeinen 1,17 en Galaten 3,11, en ook in Hebreeën 10,38. Voor de kerkreformer Luther was deze bijbeltekst de meest kernachtige samenvatting van het evangelie. De vraag is dan wel wat met 'geloof' bedoeld wordt. Verstond Luther er hetzelfde onder als Paulus? Verstond Paulus er hetzelfde onder als de profeet Habakuk? En waarom zegt de Nieuwe Bijbelvertaling in Habakuk 2,4 dat de rechtvaardige zal leven door zijn trouw, maar wordt in deze vertaling in alle drie de nieuwtestamentische citaten toch weer het woordje 'geloof' gebruikt?

Meer geloof

De evangelietekst is in de lezing wel heel smal afgesneden. De verzuchting 'Geef ons meer geloof' komt niet uit de lucht vallen: de aanleiding vinden we in wat eraan voorafgaat. Het gaat daar over een royale, vergevingsgezinde manier van omgaan met de ander. In plaats van de ander te laten vallen, moet je haar of hem altijd weer de ruimte geven om op te staan. Zelfs als iemand zeven keer op één dag het verkeerde doet en zeven keer zegt dat het hem spijt: vergeef hem. Dat is waarvoor de leerlingen om meer geloof vragen. Ze suggereren daarmee dat je wel veel geloof moet hebben om zo genereus te kunnen leven. Maar Jezus lijkt het daar niet mee eens te zijn

– dat maak ik op uit zijn tweeledige antwoord. Want om te beginnen zegt Hij: al had je maar een greintje geloof, daarmee zou je die boom daar al kunnen ontwortelen en in zee laten verdwijnen. Waarom zou je dus 'meer geloof' nodig hebben? En vervolgens komt de vergelijking met de heer en de knecht, recht uit het dagelijks leven van de luisteraars. Dat leerverhaal zegt per saldo: je moet gewoon doen wat je heer je opdraagt. Dus als de leerlingen de opdracht krijgen om telkens weer te vergeven en hun medemensen niet te laten vallen, dan moeten ze dat gewoon gaan doen, zoals de knecht zijn dagtaak doet. De vraag om meer geloof doet niet ter zake.

Wat is geloof?

Als 'de rechtvaardige zal leven door geloof', hoe kan Jezus dan zijn leerlingen terechtwijzen als ze om meer geloof vragen? Misschien wel omdat geloof een kwaliteit is en geen kwestie van kwantiteit. In het evangelie gaat het om het Griekse begrip *pistis*, in Habakuk om het Hebreeuwse *emoena* dat met *amen* samenhangt. *Emoena* wordt doorgaans vertaald met 'trouw' of 'waarachtigheid', *pistis* met 'geloof' of 'trouw'. Het is belangrijk om te zien dat het hier om de aanduiding van een relationele kwaliteit gaat. Deze relationele kwaliteit, die we in het Nederlands 'geloof' noemen, definieer ik het liefst als 'geleefde verbondenheid'. In God geloven betekent dat je leven een expressie is van verbondenheid met God. Vandaar dat hetzelfde grondwoord ook met 'trouw' kan worden vertaald. Wie in iets of iemand gelooft, verbindt zich aan dat iets of die iemand met hart en handen. Wat Jezus betreft, doe je dat óf wel, óf niet. Het is geen kwestie van meer of minder.

Habakuk

Een tsaddik, in zijn *emoena* zal hij leven – zo luidt het

in Habakuk 2,4. De rechtvaardige, de mens die zich met toewijding voegt in het weldadige verband van Gods leefregels, leeft in zijn waarachtigheid, in zijn geleefde verbondenheid met de Thora en de Eeuwige. Dit zinnetje is de tweede helft van het bijbelvers. De eerste helft luidt letterlijk: 'Zie, opgeblazen zit iemands ziel niet recht in hem.' Wie zich oppompt, gaat niet goed in zijn vel zitten, maar wie de goede verhoudingen zoekt, als mens in Gods wereld, die vindt in zijn waarachtigheid het ware leven. Zo zou ik Habakuk 2,4 parafraseren. Bij Habakuk is dat niet zomaar een spreuk voor een tegeltje. In dit kleine geschrift komen we een scala aan emoties tegen bij een profeet die de crisis onontkoombaar op zich af ziet komen, in de vorm van het aanstormende geweld van de Babylonische bezetters. Hij overweegt om deze verschrikking als Gods gerechte straf te zien, maar tegelijk kan hij zich niet voorstellen dat de Eeuwige zich met de mateloosheid van de geweldenaars verbindt. Hij schreeuwt van wanhoop, en een mengeling van woede en ontzag kleurt zijn beschrijving van de oppermachtige vijand. In dat hartstochtelijke geheel landen de woorden van de Eeuwige waarvan 2,4 de samenvatting is. Wil je leven in benauwde tijden, pomp je dan niet op en graaf je niet in, leef niet van je reflexen, maar van je geleefde verbondenheid met God, je waarachtigheid.

Een boom in zee

Terug naar het evangelie. In de woorden van Lucas over de moerbeiboom die je in zee kunt commanderen als je een geloof als een mosterdzaadje hebt, lijkt een aantal teksten die we van elders kennen, met elkaar verknoopt te zijn. We kennen de tekst over het mosterdzaadje dat zelf een grote boom wordt (Lucas 13,19). En er is de tekst over de berg die je in zee kunt verplaatsen als je geloof hebt (Marcus 11,23). In Matteüs 17,20 kun je met een geloof als een mosterdzaadje een berg verplaatsen, maar daar is weer geen sprake van de zee. Zoals ik het begrip, gaat het hier niet over de positieve kracht van geloof. Met geloof kun je misschien prachtige dingen doen, maar dit is niet prachtig: een boom ontwortelen en in de zee laten verdwijnen. Terwijl het in de eerste verzen van Lucas 17 gaat over een genereuze en vergevingsgezinde omgang met anderen. Het lijkt daarom wel alsof Jezus zegt: pas op met 'veel geloof' en doe gewoon wat ik je opdraag. Want als geloof niet de geleefde verbondenheid is met een vergevende God, maar de geleefde verbondenheid met je eigen gelijk, dan is het al gauw een vernietigende kracht.

parochieberichten

KATHEDRALE BASILIEK HH. PETRUS & PAULUS

Plebaan: E. Kross Henck-Arronstr. 14, t. 472521

e-mail: secretariaatpetrusenpaulus@gmail.com
maandag-vrijdag: H. Mis om 6.30u en 12.00u
Sacrament van de Biecht: zaterdag 11.00-12.00u.

za 5 11.00: Gelegenheid tot biechten
 19.00: Eucharistieviering
 zo 6 10.00: Hoogmis
 19.00: Eucharistieviering ivm afscheid van pater

Gilson da Silva

Mededelingen:

- Uitnodiging aan alle leerlingen en studenten om op zaterdagavond 5 oktober of zondagmorgen 6 oktober hun boekentassen mee te nemen voor de zegening ivm de opening van het nieuw schooljaar.
- Opgave voor parochiecatechese Eerste Heilige Communie op het secretariaat van de Kathedrale Parochie aan de Mgr. Wulfinghstraat. Ook voor tieners en volwassenen voor het Heilig Doopsel, de Eerste Heilige Communie en het Heilig Vormsel. Meenemen familieboekje en doopbewijs van uw kind indien hij/zij reeds gedoopt is.
- Elke zondag na de Hoogmis verkoop van drank, warm eten, planten etc. in het paviljoen.
- Elke dinsdag om 10.30u Noveengebed OLV van Altijddurende Bijstand in de Mariakapel van de Kathedraal.
- Ivm de nationale vrije dag op donderdag 10 oktober a.s. alleen om 12.00u H. Mis en niet om 06.30u.
- Maakt u contact met ons Secretariaat indien u een orgelpijp van het Maarschalkerveerd pijporgel wenst te adopteren om zodoende uw dierbare geliefde te gedenken en het orgel weer te laten klinken in onze Kathedrale Basiliek. Maandag t/m 08.00 – 14.00u.

HEILIG HART
Hofstede Crull'laan 22a, tel. 473173

za 5 17.30: H. Mis
 wo 9 17.30: Marialof

PARAMARIBO-NOORD - HEILIGE DRIEKONINGEN

Verl. Mahonielaan 27 - Tel. 473 570

Pastoor Jan Verboogen - email: p_verboogen@email.com
Kapelaan Kumar Irudayasamy - email: kumar.irudayasamy@rkparnoord.org
www.rkparnoord.org / www.facebook.com/rkparochienoord
Spreekuur: dagelijks 8.30 tot 10.00 u. v.m. (m.u.v. dinsdag en zondag)
Bejaardensoos: elke donderdag vanaf 16.30 u.

za 5 18.00: H. Mis vooravond 27e zondag door het jaar
 zo 6 08.00: H. Mis 27e zondag door het jaar met thuiscommunie zieken en ouderen
 10.00: Doopdienst baby's en kleine kindere
 ma 7 18.00: H. Mis Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans
 wo 9 18.00: H. Mis
 vr 11 18.00: H. Mis Mater Salvatoris - Salvatoriaans Mariafeest
 za 12 18.00: H. Mis vooravond 28e zondag door het jaar met KND
 zo 13 08.00: H. Mis 28e zondag door het jaar met KND
Mededelingen
 • Oktobermaand - Rozenkransmaand: wij overwegen de blijde, de droevige of de glorievolle geheimen. Aanvang telkens een half uur vóór de dienst.
 • Zondag 6 oktober is om 10.00 uur maandelijks doopdienst voor baby's en kleine kinderen. Die zondag is er ook thuiscommunie voor zieken en ouderen.
 • Vrijdag 11 oktober is het salvatoriaans feest Mater Salvatoris: Moeder van de Heiland. De heilige Mis is zoals gewoon om 18.00 uur, waarna Mariahulde bij de Lourdesgrot.
 • Vrijdag 11 oktober om 19.00 uur algemene ouderavond catechese.
 • Vrijdag 11 oktober: vergadering leidsters kindernevendiensten om 19.00 uur in lokaal 5. Komend weekeinde beginnen de kindernevendiensten (KND) weer.
 • Maandag 14 oktober: 18.00 uur heilige Mis als opening van het catechesewerkjaar 2019/2020. Alle kinderen van eerste communie, tussenjaar en vormselvoorbereiding worden daarbij verwacht met hun ouders/verzorgers. We wensen de kinderen een succesvolle voorbereiding.
 • Op zaterdag 19 oktober is om 18.00 uur de installatie van pater Kumar als pastoor van de parochie Noord. Tegelijk afscheid van pater Jan, die naar België vertrekt.

ST. AUGUSTINUS - Blauwgrond
Louis Goveiastr. 4. Contact: mw K. Ramsaran, t. 454253

zo 6 08.00: Woord-Comm. dienst 27e zondag door het jaar met thuiscommunie zieken en ouderen
 zo 13 08.00: H. Mis 28e zondag door het jaar met KND

ST. JOZEF - Geyersvliet
Kaikoiesiestr. 11. Contact: mw I. Hoft, t. 456411

zo 6 09.00: H. Mis 27e zondag door het jaar met thuiscommunie zieken en ouderen
 zo 13 09.00: Woord-Comm. dienst 28e zondag door het jaar met KND

ST. ROSA - Prinsenstr. 10, t. 473196 / 8780826
Secretariaat: maandag t/m vrijdag van 08.00-13.00u
Pastor: R. Ebonyi | e-mail: st.rosaparochie@gmail.com
Spreekuur: 1e en 3e ma, 17.00-18.00u in de St-Bonifacius en dinsdagochtend 09.00-10.00u. in de St-Rosa

zo 6 10.00: H. Mis. Jeugddienst | 11.45: English mass
 zo 13 10.00: H. Mis | 11.30: Kinderdoopviering
 No English mass

MARY GUIDE OF THE WANDERER | Pastor: R. Ebonyi
c/o St. Rosakerk - Prinsenstr. 10, t. 473196 / 8780826

Every Sunday: 11.45u: Holy Mass

ST. BONIFACIUS - Pastor: R. Ebonyi
J. A. Pengelstr. 115, t. 473482 / 8780826
Secr. (St.-Rosa): ma-di-do-vr 08.00-13.00u; spreekuur (vlgs afspraak): 1e + 3e ma van 17.00-18.00u in de St.-Bonifacius

za 5 19.00: H. Mis
 zo 6 08.00: H. Mis
 za 12 19.00: H. Mis
 zo 13 08.00: Woco
 Padvinders: elke zaterdag: 16.00u-18.30u: Clubactiviteiten. Muzieklessen elke zondag, dinsdag en woensdag: 17.30u-20.00u. Gidsen: elke zaterdag: 16.00u-18.30u: Clubactiviteiten. Misdienaars: elke zondag: van 10.00 - 12.00u: Blokfluit Combo oefening. Maria Legioen: elke maandag: 17.00u. Charismatische gebedsbijeenkomst: elke donderdag: 18.00u.

PASTORAAL GEBIED PARAMARIBO ZUID-OOST
O.L.V. FATIMA – H. FAMILIE – BARM. SAMARITAAN
Adres: Calcuttastraat 79, Paramaribo (Tel. 402103)
PASTOOR:FRANSISKUS MISTRIANTO, CM
Mobiël: 8620440, email: mistrianto@gmail.com
DIAKEN: ANTONIUS WATERBERG
Mobiël: 7179460, email: sonnywaterberg@gmail.com
Kantoor: di. en do. : 08.00 - 11.00 (Zr. Samantha Mets - 8693302)
elke woensdag om 17.00 - 18.00 (Zr. Joan Lim Hok - 8596762)

Eucharistie: Elke 1e en 4e zondag : 08.00: Eucharistieviering
 Elke maandag en donderdag: 18.00 Rozenkrans en Eucharistieviering
 Elke zaterdag: 06.30 Eucharistieviering
 WoCo:Elke 2e, 3e, en 5e zondag : 08.00: WoCo
 PK EHC & Vormsel: Elke dinsdag: 17.00 - 18.00: PK lessen
 Begi kerki: Elke woensdag: 18.30
 Bijbel studie: Elke dinsdag: 18.30
 Biddende moeders: Elke dinsdag: 18.30

HEILIGE FAMILIE – Zorg en Hoop
Pastoor: Eerw. Guillaume Woei A Jin Margrietstraat 4, t. 497253. Email: hfamilieparochie@gmail.com
Kantoor: ma t/m za 08.00-12.00u (niet op dinsdag)
Spreekuren pastoor: woensdag 17.00-18.00u.

za 5 10.00: H.Mis. Huize Albertine
 zo 6 08.00: H.Mis | 10.00: Doopviering
 19.00: H.Mis

wo 9 Geen avondmis
 zo 13 08.00: H. Mis | Geen avondmis
 wo 16 18.30: Rozenkransgebed | H. Mis

Voorname te trouwen op:
 za 19 okt 2019 Graanoogst, Mitchel en Goercharn, Sharista
 za 28 dec 2019 Kaasbergen, Neville en Nelom, Natalie
 Als er enig bezwaar is tegen de voorgenomen huwelijken, graag doorgeven aan de pastoor.
Mededelingen
 • De gidsen en verkeners starten weer de komende week met hun activiteiten.
 • Inschrijving PK lessen, les start op dinsdag 5 november 2019.
 • Elke maandagavond om 18.00u Volwassengebedsgroep van de KCV.
 • HF Men's Fellowshipgroep HF: -Persoonlijk Gebed en Coaching 1e en 3e vrijdag van de maand, br. Eddy Dragman contacten op 881-5888.

BARMHARTIGE SAMARITAAN Adres Floralaan no 51
Pastoor: pater lyke Ugwu: Tel: 531753/ 426040/8673057
Kantoor: ma t/m vr 10.00-12.00u; ma & do 17.00-18.00u
FB: www.Facebook.com/Barmhartige Samaritaan Parochie

zo 6 08.00: H. Mis
 ma 7 17.00: Spreekuur
 18.00: Bidgroep van de Charismatische Vernieuwing
 do 10 17.00: Spreekuur | 18.00: Rozenkransgebed
Mededelingen
 • Zondag 6 oktober 2019: Teaparty om 10.00u. na de dienst. Kaarten te verkrijgen voor Srd 50.
 • Formulieren voor de PK lessen kunnen afgehaald worden op de administratie. De lessen starten midden oktober.

PASTORAAL GEBIED PARAMARIBO WEST
ST ALFONSUS - ZACHEUS - ST CLEMENS - MAJELLA
Pastoor Jan Geerits, 8944206; E-mail: jan.geerits@gmail.com

ST. ALFONSUS| Verlengde Keizerstr. 65, t. 473379

zo 6 07.30: Rozenkransgebed | 08.00: Eucharistieviering

- Elke zaterdag om 19.00 uur eucharistieviering/WOCO in de Zacheuskerk aan de Columbiastraat.
 - Elke zondag om 08.00 uur eucharistieviering St. Alfonsuskerk. Wekelijks H. Mis op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag om 07.00 uur; indien er geen dienst is, wordt dit bekendgemaakt.
 - Appartementen in De Mantel beschikbaar.
- Belangstellenden kunnen contact opnemen met De Mantel op telefoonno. 426588.
- Elke maandag om 18.30 uur gebedsdienst van KCV in de sacristie. U bent allen van harte welkom, ook voor persoonlijk gebed.

ZACHEUS, Columbiast. 3-5, Benie's Park
Contact: mw A. de Gama, t. 440247; mw M. Dap, t. 432491

Elke vrijdag 18.00u.: Jeugdclub vanaf 12 jaar
 Elke zaterdag 16.00-18.00u: Padvindders: welpen en verkeners.

ST. CLEMENS | Koreastraat 55 | Secr.: 533495/ 8845219
E-mail: stclemensparochie@gmail.com
Openingstijden van het secretariaat:
dinsdag: 10.00 – 12.00u / woensdag: 18.00 – 19.00u / zaterdag: 16.00 – 18.00u

- *Elke zondag om 09.30u: Rozenkransgebed en om 10.00u: H. Mis
- *maandag: Biddende Moeders 17.30 – 18.30u
- *dinsdag: Spreekuur van pater Jan 16.00 – 21.00u
- *woensdag: Onderhoud tuin
- *donderdag: Gebedsgroep voor volwassenen 17.30 – 18.30u
- *2e en 4e vrijdag: Powerclub 18.00 – 19.30u
- *Elke zaterdag om 17.30u: Eucharistieviering in Majella

PASTORAAL GEBIED PARAMARIBO-ZUID

MARIA KONINGIN V.D. WERELD - Franklinwg 2, t. 485029
Pastoor: Pater Ricardo, Livorno – Beekhuizenweg 77
Secretariaat open: ma, 12.00 - 16.00u. wo-vr-za van 10.00-16.00u. (Spreekuur met pater thuis, vooraf bellen)

Elke donderdagavond om 19.00u: Noveen OLV van Altijddurende Bijstand
 Elke zaterdag: H. Mis om 19.00uur
 Elke zondagmorgen H. Mis om 08.00uur, m.u.v. de 4e zondag.
 Elke 4de zondag Sranantongo Woco viering om 08.00uur
 Elke 2de zondagmorgen Doopviering om 10.00uur.

ST. FRANCISCUS - Livorno
Contacten: Zr. Temaka, t. 485456/ 8764828

Elke zondagmorgen H. Mis om 08.00uur

ALLERHEILIGSTE VERLOSSER – Domburg
Contact: Zr. W. Sadi. - 370319; Br. A. Fung A Loi. - 370607

Elke zondag: H. Mis om 10.00u.
 Elke vrijdag: Noveen van OLV van Altijddurende Bijstand: 18:30u.

KERKGEMEENSCHAP HEILIGE AARTSENGEL MICHAEL–Houttuin
Contact: mw I. Zarks, t.372066/8640412

Elke 3e zondag H. Mis 10.00 uur

KERKGEMEENSCHAP HANNA'S LUST
Contact: Dk. Combo tel. 482296; Dk. Freddy tel. 858094/581000

Elke 1ste zondag H. Mis om 10.00u.
 Op de overige zondagen Woco vieringen om 10.00uur

KERKGEMEENSCHAP SUNNY POINT
Contact: Zr. I. Kastiel, t. 8609156; Dk. L. Alantee, t. 8663031

Elke 4de zondag H. Mis 10.00 uur

KERKGEMEENSCHAP PETRUS DONDERS - Pontbuiten
Cont.: mw J. Graves, t. 484562; mw M. v.d. Bosch, t. 8869848

Op de overige zondagen Woco vieringen om 10.00uur

HEILIGE BERNADETTE, Indira Gandhiweg BR 870A, Bernharddorp- pater Kenneth Vigelandzoon
Mw. Chandra Uiterloo-Vishnudatt, m. 8781122
Mw. Marscha Wajwakana-Sabajo, m. 8799056
DSB Bank SRD 31.33.974 tnv RK Bisdom Sint Bernadette
Emailadres: melvin_mackintosh@hotmail.com
FB: heiligebernadettekerk

Elke 2e en 4e zaterdag H. Mis 18.00 uur
 Elke vrijdag 19.00 uur: WoCo met uitzondering van:
 Tweede vrijdag v/d maand 19.00 uur: eucharistieviering
 Derde zondag v/d maand 09.00 uur: WoCo
 (de vrijdag vooraf aan de derde zondag geen dienst)

OLV TEN HEMELOPNEMING - Witsanti
Katechisten: R. Lasoe en F. Tawjoeran
Contact: mw. T. Warsodikromo, t. 7109181/8155397 (whatsapp); S. Poeketie, t. 8929036 | E-mail: wtruus98@gmail.com

Elke zondag: Woco: 09:00u
 PK lessen: zondag 10.30 – 12.00u.

REGINA PACIS - La Vigilantia
Contact: mw. Schet, t. 323321; hr. Marius Weewee, t. 8141918

Elke zondag: Woco: 09.00u.

wordt vervolgd op Pagina B3

geloofsverdieping

vervolg van pagina B2

ST ANDREAS PAROCHIE (Billiton)-Onverdacht 13e straat
Contactpersoon: Hilda Grootfaam–Bangil t. 8780567, Joyce Soares t. 8185517t

Elke 1e, 2e en 3e zondag: Woco om 09.00u.
Elke vierde zaterdag van de maand: Eucharistieviering om 18.00u.

O.L.VROUW VAN GOEDE RAAD - Welgedacht A Weg 2-4
Pastoor: Jan Geerits - Verlengde Keizerstraat 65, t. 8944206
Vicaris: Fransiskus Mistrianto - t. 8620440
Zuster Marie – 8676104

za 5 19.00: Eucharistie (p. Kumar)
wo 9 16.30-18.00: Spreekuur p. Fransiskus
18.30: Eucharistie (p. Fransiskus)
19.15-21.00: Spreekuur p. Fransiskus (enkel als er vooraf afspraak gemaakt werden)
do 10 10.00-16.00: Spreekuur p. Jan (inschrijving EHC en H. Vormsel)

za 12 19.00: Eucharistieviering p. Jan

Mededelingen

• Inschrijvingen voor de volwassencatechese en ook voor de baby-kinderdoop op de donderdagen of bel naar 8944206.

ST. JOZEF-COPIEWEG (OUD) PARA
PASTOOR: FRANSISKUS MISTRIANTO, CM - Mobiel: 8620440, email: mistrianto@gmail.com
Contactpersoon: Thomas Hardjodikromo - Tel. 366205 - Mobiel: 8553367 | email: stjosefparochiecopieweg@gmail.com | facebookpagina: St. Jozef Parochie - Copieweg

Elke 1e zaterdag om 19.00: Eucharistieviering
Elke 2e zondag om 10.00 uur Eucharistieviering
Elke 3e zaterdag om 18.30 : WoCo
Elke 4e en 5e zondag om 09.00 : WoCo
Elke woensdag: 18.30: gebedshart

ST. ANTONIUS-Lelydorp|Pastoor: Jan Geerits, t. 8944206
Contact: hr Alwin R.J. Linger, 8600078
email: alwinlinger@gmail.com
Facebook: Sint Antonius parochie

za 5 19.00: Woco
di 8 18.30: Gebedsdienst en zangoefening
do 10 18.30: Eucharistieviering
za 12 19.00: Eucharistieviering

HEILIGE ISIDORUS – Reeberg
Pastoor: Jan Geerits, Verl. Keizerstraat 65, t.8944206
Contact: mw A. Bardan, t.8838129

Elke zondag: 10.00u: Kerkdienst

ST. THADDEUS - Groningen|Pastoor: mgr W. de Bekker, t. 327130 | Spreekuren: elke zaterdag van 17:00-18:00u
Contactpersoon: zr Ilse Goedhoop, t. 8675152

za 5 08.00: Uitstapje geen spreekuur
zo 6 08.00: H. Mis
za 12 17.00: Spreekuur en gelegenheid om te biechten
zo 13 08.00: H. Mis

MARIA ONBEVLEKTE ONTVANGENIS Mary's Hope - Coronie, t. 235144 Contact: mw Lygia Vriesde, t. 0235363 / 08608144

Elke 2e en 3e zondag om 09.00u: Eucharistieviering
Elke 1e, 4e en 5e zondag om 09.00u: Woco
Elke dinsdag om 19.00u: Rozenkransgebed
Elke woensdag om 17.00u: Charismatische bijeenkomst

ST. JOZEPFAROCHIE - Nieuw Nickerie
Maynardstr. 35. Pastor: R. Wong Loi Sing, t. 231402/f. 210256
Contact: mw J. Ho A Sjoë, t. 8889014

za 5 18.30: Rozenkransgebed | 19.00: H. Mis
zo 6 08.00: Rozenkransgebed
08.30: H. Mis. Tassenwijding; H. Communie voor zieken aan huis
ma 7 19.00: H. Mis
di 8 06.30: H. Mis | 16.00: Seniorensoos
wo 9 19.00: H. Mis
do 10 06.30: H. Mis | 18.30: Gebedsgroep
vr 11 07.00: H. Mis | 16.00: Gebedsgroep Hazard

HEILIGE GEEST - Waldeck. Contact: hr W. Sewaram, t. 232005

zo 6 09.30: Rozenkransgebed
10.00: H. Mis; Tassenwijding

HEILIGE DON BOSCO - Wageningen
Contact: mw I van Windt - Sproest, cel. 8874537 / tel. 233090
Bankrelatie: DSB 80.13.365 t.n.v. R.K. Pastorie Wageningen

zo 6 08.00: Rozenkransgebed |08.30: Woco

JOHANNES DE DOPER - Mariënborg Cont: M. Pobosie, t. 8665849; N. Pavion, t. 455271 / 8516137 Rabil, t. 8894399

zo 6 09.00: Woco

H. SALVATOR – Canawapibo
Contact: mw E. Sonfies, t. 8838202

Elke 2e en 4e zondag: eucharistieviering/woco om 08:30u

IN HET GELOOF GAAT HET OM TOTALE OVERGAVE

Tijdens de algemene audiëntie van 25 september sprak paus Franciscus over het martelaarschap en het belang van de totale overgave aan God.

Beste broeders en zusters, goedemorgen!

Met de Handelingen van de Apostelen vervolgen we de reis van het Evangelie in de wereld. De evangelist Lucas toont ons de vruchtbaarheid van deze reis, maar ook een aantal problemen binnen de christelijke gemeenschap. Hoe verenigen we de

verschillen die binnen de gemeenschap bestaan, zonder dat die leiden tot tegenstellingen en breuken?

Kwetsbaar evenwicht

De gemeenschap bestond niet alleen uit Joden, maar ook uit Grieken; mensen die afkomstig waren uit de diaspora, met een cultuur en gevoelens en met een andere religie. Wij zouden ze vandaag ‘heidenen’ noemen. En ook die werden opgenomen in de gemeenschap. Dit samenleven zorgt voor een kwetsbaar evenwicht. Door de moeilijkheden ontstaat er ongenoegen. En wat beschadigt een gemeenschap het meest? Het ongenoegen dat geuit wordt door gemopper en door geroddel: de Grieken mopperen dat de gemeenschap geen oog heeft voor hun weduwen.

Hun eerste roeping

De apostelen bespreken de moeilijkheden en gaan samen op zoek naar oplossingen. Ze verdelen de verschillende taken opnieuw zodat het hele kerkelijke lichaam rustig kan groeien. Ze willen ook voorkomen dat de koers van het Evangelie en de zorg voor de armste leden verwaarloosd zouden worden.

De apostelen realiseren zich steeds meer dat het gebed en de verkondiging van Gods Woord hun eerste roeping is: bidden en het Evangelie verkondigen. Ze lossen de kwestie op door een groep van “zeven mannen uit uw midden, van goede faam, vol van geest en wijsheid” (Hand. 6,3) samen te stellen. Die mannen zullen, na de handoplegging, zorgdragen voor de ondersteuning.

Diakens

Diakens worden aangesteld voor de dienstbaarheid. In de Kerk is de diaken geen priester; hij heeft andere taken. Hij is er niet voor het altaar, maar voor de dienstbaarheid. Hij is de hoeder van de dienstbaarheid in de Kerk. Een diaken die te graag naar het altaar gaat, zit fout. Dat is niet zijn weg. De harmonie tussen de dienstbaarheid aan het Woord en de dienstbaarheid aan de naastenliefde vormt het gist dat het kerkelijk lichaam doet groeien.

Laster is moordend

De apostelen wijzen dus zeven diakens aan. Van deze zeven diakens zijn het vooral Stefanus en Filippus die zich onderscheiden. Stefanus evangeliseert krachtig en vrijmoedig, maar zijn woorden roepen veel weerstand op. Wat doen zijn tegenstanders, als ze geen andere manier vinden om hem tot zwijgen te brengen? Ze kiezen voor de laagste oplossing om een mens te vernietigen: laster of het valse getuigenis.

En wij weten dat laster altijd moordend is. Deze ‘duivelse tumor’ die ontstaat uit het verlangen om de reputatie van iemand te vernietigen, tast ook de rest van het kerkelijk lichaam aan. Het is echt schadelijk wanneer we ons verenigen om iemand te besmeuren, uit kleingeestigheid of om ons eigen onvermogen te verhullen.

Hypocrisie

Wanneer hij in het Sanhedrin vals wordt beschuldigd – wat ze ook met Jezus hadden gedaan en met alle martelaren zullen doen – geeft Stefanus ter verdediging een nieuwe lezing van het heilige verhaal met Christus in het centrum.

wordt vervolgd op Pagina B4

gebeden voor iedere dag

Maandag 07 oktober

Dagtekst: Joh. 10, 11: Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor zijn schapen.

Overweging: Je leven geven voor je vrienden

Goede herders zijn bereid hun leven te geven voor hun schapen. Wij zijn als geestelijke leiders die Jezus navolgen, geroepen om ons leven te geven voor onze mensen. In bijzondere gevallen kan dat betekenen dat we ook werkelijk sterven voor anderen. Het betekent echter in de allereerste plaats dat we ons eigen leven – onze zorgen en vreugde, onze wanhoop en hoop, onze eenzaamheid en onze vertrouwelijkheid met anderen – ter beschikking stellen van anderen, zodat het nieuw leven kan brengen. Het beste wat we anderen kunnen geven is onszelf. Er gaat troost en bemoediging van ons uit als we, zeker op crisismomenten, tegen

anderen zeggen: ‘Niet bang zijn, ik weet wat je doormaakt, ik maak het samen met je door. Je bent niet alleen.’ Op die manier worden we herders zoals Christus dat was.

Gebed: God, op mijn reis door dit leven zoek ik naar doel en zin, naar richting en betekenis. Ik bid U: onderricht mij, hier bijeen, in de geheimen van uw Woord. Geef mij kennis en inzicht en doe mijn geloof groeien in Jezus, uw Dienstknecht, die ons is voorgedaan naar U en die met U leeft, vandaag en altijd. Amen.

dinsdag 08 oktober

Dagtekst: Hand. 3, 15: De leidsman ten leven hebt u ter dood gebracht, maar God heeft Hem opgewekt uit de doden; daarvan zijn wij getuigen.

Gebed: God, door uw Geest hebt U uw bevrijdend Woord gesproken bij monde van Mozes en de profeten en in het getuigenis van uw apostelen en evangelisten. Ik bid U: laat uw Woord voortgang vinden in mijn hart, door mijn handen. Dat ik, de taak mij toebedacht met vreugde verricht ten dienste van uw koninkrijk. Door Christus, onze Heer. Amen.

woensdag 09 oktober

Dagtekst: 1 Joh. 2, 1-2: We hebben een helper bij de Vader, Jezus Christus, die rechtvaardig is, die onze zonden uitwist, en niet alleen die van ons, maar die van de hele wereld.

Overweging: Gerechtigheid bestaat in het erop toezien dat er geen kwaad aan mensen wordt berokkend. Aan een mens wordt kwaad berokkend als zijn innerlijk het uitschreeuwt: ‘Waarom doet men mij kwaad?’ Hijzelf vergist zich vaak zodra hij probeert om erachter te komen welk kwaad hij ondergaat, wie het hem toebrengt, waarom men het hem berokkent. Maar de schreeuw als zodanig is onfeilbaar. De andere schreeuw die zo vaak wordt gehoord: ‘Waarom heeft de ander meer dan ik?’, houdt verband met het recht. Men moet die twee schreeuwen leren onderscheiden en de tweede zoveel als maar mogelijk is het zwijgen opleggen, met zo weinig mogelijk geweld, met behulp van een wetboek, van rechtbanken en van politie. Om geesten te vormen die in staat zijn om de problemen op dat gebied op te lossen is een juridische faculteit voldoende. Maar de schreeuw: ‘Waarom doet men mij kwaad?’ veroorzaakt heel andere problemen, waarvoor een geest van waarheid, recht en liefde onontbeerlijk is. In elke menselijke ziel stijgt onafgebroken het verzoek op om haar geen kwaad te doen. De tekst van het Onze Vader richt die bede tot God. Maar God heeft de macht om het eeuwige deel van de ziel, dat met Hem in werkelijk, direct contact getreden is, voor het kwade te behoeden. De rest van de ziel is overgeleverd aan de wil van mensen en aan toevallige omstandigheden. Zo komt het op mensen aan om ervoor te waken dat er geen kwaad aan mensen wordt gedaan.

Gebed: Barmhartige God, Gij die onze goede herder zijt, wees tegenwoordig in ons midden en sta niet toe dat wij uit uw hand geroofd en uiteengedreven worden. Dat vragen wij U in naam van Hem die ons het leven schenkt, Jezus, uw Zoon en onze behoeder. Amen.

Donderdag 10 oktober

Dagtekst: Lc. 24, 46: Er staat geschreven dat de Messias zou lijden en op de derde dag uit de doden zou opstaan.

Overweging: Jezus is volkomen anders dan de Messias waar Israël op wachtte. Zijn bevrijding is niet gebaseerd op macht maar op liefde. Alleen de liefde kan ons vrijmaken. Jezus is gezonden om te tonen hoe God de mens liefheeft, en Hij doet het op de meest concrete wijze. We weten – zelfs als Jezus het niet gezegd had, zouden we het weten: het behoort tot onze ingeboren wijsheid – dat de grootste liefde die iemand kan betonen erin bestaat zijn leven te geven voor wie hij liefheeft. Dit is de opdracht van de Messias. Hij bevrijdt ons door ons lief te hebben. Hij heeft ons lief zodat we vrij worden. De mens gelooft in macht, God gelooft in liefde. Het evangelie verhaalt over de heftige reactie van Petrus wanneer Jezus voorspelt dat de Messias veel zal moeten lijden. Dit is volledig onacceptabel voor Petrus. Hij meent te weten hoe een Messias moet zijn, juist zoals wij dikwijls menen te weten hoe God moet zijn. Maar God is en blijft anders. Je zult nooit de manier van Jezus om Messias te zijn begrijpen, indien je niet je kruis opneemt en Hem volgt, indien je niet probeert te zijn zoals Hij. Pas als je leeft zoals Hij, zul je begrijpen wie Hij is. Niet in overwinning en succes leer je Hem kennen, maar alleen door de weg van het kruis te gaan in zelfgave en offer. Maar je mag niet vergeten dat de weg van het kruis naar de opstanding leidt, naar leven en licht. Jezus voorspelde nooit zijn lijden zonder tevens zijn verrijzenis te voorspellen.

Gebed: God, U die uw eigen Zoon gaf om van U te spreken, ik bid U: open mijn hart en mijn verstand, dat mijn geloof groeit en ik zie wie Hij is; dat ik zie dat Hij leeft, één met U, vandaag en in eeuwigheid. Amen.

Vrijdag 11 oktober

Dagtekst: Spr. 23, 19: Luister, mijn zoon, en word wijs en leid je hart op de rechte weg.

Beeldoverweging:

Gebed: Eeuwige God, in elke tijd bet U het die mij uit de duisternis leidt en mij doet samenkomen in uw licht. Open voor mij de Schrift en laat mij vertrouwen op uw stem. Versterk in mij het geloof dat uw Woord mij redt uit de duisternis en dat uw Zoon mij als een licht tegemoetkomt, vandaag en tot het einde der dagen.

Zaterdag 12 oktober

Dagtekst: 1 Kor. 3, 16: Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont?

Overweging

De heilige Geest is Gods ademhaling in ons. We zijn ons nauwelijks bewust van onze adem. Ademen is zo vanzelfsprekend dat we er alleen aan denken als er iets mis mee is. De Geest van God is als het ware onze adem; ons meer nabij dan wij onszelf nabij zijn. Al besef je het vaak niet, zonder die Geest kun je geen ‘geestelijk leven’ leiden. Het is de heilige Geest die in ons bidt en die ons zijn zeven gaven geeft: liefde, vergeving, vriendelijkheid, goedheid, zachtheid, vrede en vreugde. Het is de heilige Geest die ons het leven geeft dat niet door de dood verwoest kan worden. Bid dan ook steeds: ‘Kom, heilige Geest, kom.’

Gebed: God, Gij die mij kent en mij een thuis geeft, Gij zijt een God die heil brengt aan mensen. Door Jezus, uw Zoon die Gij gezonden hebt, heb ik U leren kennen. Help mij mensen te zijn die anderen bemoedigen door het spreken van opwekkende woorden en getuigenis af te leggen van uw liefde voor mij, vandaag, morgen en alle dagen van mijn leven. Amen.

vervolg van Pagina B3

IN HET GELOOF GAAT HET OM TOTALE OVERGAVE

Het Pasen van de gestorven en verrezen Heer is daarin de sleutel van de geschiedenis van het Verbond. Gesterkt door een overvloed aan goddelijke gaven, klaagt Stefanus de hypocrisie aan waarmee de profeten en Christus zelf werden behandeld. Hij herinnert ze eraan met deze woorden: “Wie van de profeten zijn door uw vaderen niet vervolgd? Gedood hebben ze hen die de komst aankondigden van de Rechtvaardige, wiens verraders en moordenaars gij nu geworden zijt” (Hand. 7,52). Hij draait er niet omheen, maar spreekt zich duidelijk uit en zegt ze de waarheid.

De kwaliteit van ons geloof

Dat zorgt voor een gewelddadige reactie bij zijn toehoorders. Stefanus wordt ter dood veroordeeld, tot de dood door steniging. Hij laat echter zien waar een leerling van Christus echt van gemaakt is. Hij zoekt niet naar een uitweg, hij klampt zich niet aan mensen vast die hem zouden kunnen redden, maar hij legt zijn leven in Gods handen. Stefanus’ gebed op dat moment is schitterend: “Heer Jezus, ontvang mijn geest” (Hand. 7,59). En hij sterft als zoon van God door vergiffenis te schenken: “Heer, reken hun deze zonde niet aan” (Hand. 7,60). Het zijn niet de mooie woorden die onze identiteit als Gods kinderen onthullen. Alleen de totale overgave van ons leven in de handen van de Vader en het vergeven van degenen die ons krenken, tonen de kwaliteit van ons geloof.

De ware overwinnaars

Vandaag de dag zijn er over de hele wereld meer martelaren dan in de begintijden van de Kerk. De huidige Kerk wordt doordrenkt met hun bloed, dat “zaad is van de nieuwe christenen” (Tertullianus, Apologetico, 50,13) en zorgt voor groei en vruchtbaarheid van Gods volk. De martelaren zijn geen ‘bidprentjes’, maar mannen en vrouwen van vlees en bloed die, zoals gezegd wordt in het boek Apokalyps, “hun gewaden hebben wit gewassen in het bloed van het Lam” (Apok. 7,14). Zij zijn de ware overwinnaars. Laten ook wij aan de Heer vragen dat we door te kijken naar de martelaren, mogen leren om een vol leven te leven. Hoe? Door het martelaarschap van de dagelijkse trouw aan het Evangelie en van de gelijkvormigheid met Christus op te nemen.

(Bron: KN/bewerkt-mk)